

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **RNDr. L. Z.**, naposledy bývajúceho v T., proti žalovaným **1/ PaedDr. J. S.**, bývajúcemu v D., **2/ Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny**, so sídlom v Bratislave, Špitálska 8, o **ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy**, vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp.zn. 5 C 226/2009, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 18. apríla 2012 sp.zn. 5 Co 181/2011 takto

r o z h o d o l :

Dovolacie konanie **z a s t a v u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Nitre označeným rozsudkom potvrdil ako vecne správny rozsudok Okresného súdu Topoľčany z 23. mája 2011 č.k. 5 C 226/2009-308, ktorým prvostupňový súd zamietol žalobu žalobcu domáhajúceho sa ňou ochrany osobnosti voči žalovaným 1/ a 2/ zaslaním ospravedlňujúceho listu na žalobcovu adresu a tiež zaplatením nemajetkovej ujmy 20 000 Eur. Odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa uviedol, že žalovaný 1/ zorganizovaním brífingu 20. novembra 2006 s následným podaním informácií v súvislosti so začatým trestným stíhaním žalobcu pre zástupcov prítomných médií nezasiahol do osobnostnej sféry žalobcu takým rozsahom a spôsobom, že by do úvahy prichádzalo vyhovenie jeho žalobe.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal 1. júla 2012 dovolanie žalobca, ktorý však v zmysle úmrtného listu založeného v knihe úmrtí matričného úradu Topoľčany zväzok

24 ročník 2012 strana 104 por. č. 342 dňa 29. septembra 2012, t.j. v priebehu dovolacieho konania, zomrel.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) predovšetkým skúmal, či sú splnené podmienky, za ktorých môže o podanom dovolaní konať. Zistil, že tieto podmienky konania nie sú splnené.

Pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné; ustanovenia § 92 ods. 1 a 4 a § 95 však pre konanie na dovolacom súde neplatia (§ 243c O.s.p.).

Podľa § 19 O.s.p. spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Podľa § 7 ods. 1 a ods. 2 veta prvá Občianskeho zákonníka spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Smrťou táto spôsobilosť zanikne.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p. ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Podľa § 107 ods. 1 O.s.p. ak účastník stratí spôsobilosť byť účastníkom konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd posúdi podľa povahy veci, či má konanie zastaviť alebo prerušiť alebo či môže v ňom pokračovať.

Ak ide o vec takej povahy, ktorá neumožňuje v konaní pokračovať, najmä, ak zomrie manžel pred právoplatným skončením konania o rozvod, o neplatnosť manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je, pokiaľ Zákon o rodine nedovoľuje, aby sa v konaní pokračovalo, konanie súd zastaví (§ 107 ods. 2 O.s.p.).

V posudzovanej veci dovolateľ v priebehu dovolacieho konania zomrel. Táto skutočnosť má z hľadiska procesného za následok stratu spôsobilosti byť účastníkom konania.

Nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania je potrebné považovať za neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Pri jej strate je daný postup podľa § 107 O.s.p. za predpokladu, že účastník stratil spôsobilosť byť účastníkom konania po začatí konania, skôr než sa konanie právoplatne skončilo.

Keďže v danej veci dovolateľ zomrel po začatí dovolacieho konania, skôr ako sa dovolacie konanie právoplatne skončilo, dovolací súd skúmal, či má konanie zastaviť alebo ho prerušiť alebo či v ňom môže pokračovať.

Pre určenie, či a prípadne s kým, je možné v konaní pokračovať, je rozhodujúce posúdenie povahy uplatňovaného nároku. Pritom povahou veci treba rozumieť hmotnoprávnu povahu predmetu konania.

Povaha veci neumožňuje v konaní pokračovať predovšetkým vtedy, ak práva a povinnosti, o ktoré v konaní ide, neprechádzajú na právnych nástupcov alebo vtedy, ak smrťou účastníka konania dochádza podľa hmotného práva k zániku právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide.

V danom prípade sa domáhal žalobca ochrany svojej osobnosti. Právo na ochranu osobnosti je právo osobnej povahy, ktoré zaniká smrťou fyzickej osoby a neprechádza na dedičov (viď R 53/1996).

Keďže v predmetnom konaní išlo o také právo žalobcu, ktoré je viazané výlučne na jeho osobu a smrťou neprechádza na právneho nástupcu, Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky neostalo iné, než dovolacie konanie zastaviť (§ 19, § 103, § 107 ods. 2 a § 243c O.s.p.).

O trovách dovolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 243b ods. 5 veta prvá O.s.p., lebo konanie bolo zastavené.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. októbra 2013

JUDr. Daniela Š v e c o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová